

"Қолдануға рұқсат етілген кәсіпшілік және кәсіпшілік емес балық аулау құралдарының түрлері мен тәсілдерінің тізбесін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің 2015 жылғы 16 қаңтардағы № 18-04/17 бұйрығына өзгеріс енгізу туралы

Күшін жойған

Қазақстан Республикасы Экология және табиғи ресурстар министрінің 2023 жылғы 21 қарашадағы № 326 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 28 қарашада № 33687 болып тіркелді. Күші жойылды - Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің 2025 жылғы 1 қазандағы № 347 бұйрығымен

Ескерту. Күші жойылды - ҚР Ауыл шаруашылығы министрінің 01.10.2025 № 347 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

БҰЙЫРАМЫН:

1. "Қолдануға рұқсат етілген кәсіпшілік және кәсіпшілік емес балық аулау құралдарының түрлері мен тәсілдерінің тізбесін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің 2015 жылғы 16 қаңтардағы № 18-04/17 бұйрығына (нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 10266 болып тіркелген) мынадай өзгеріс енгізілсін:

қолдануға рұқсат етілген кәсіпшілік және кәсіпшілік емес балық аулау құралдарының түрлері мен тәсілдерінің тізбесі осы бұйрыққа қосымшаға сәйкес жаңа редакцияда жазылсын.

2. Қазақстан Республикасы Экология және табиғи ресурстар министрлігінің Балық шаруашылығы комитеті заңнамада белгіленген тәртіппен:

1) осы бұйрықтың Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелуін;

2) осы бұйрық ресми жарияланғаннан кейін оның Қазақстан Республикасы Экология және табиғи ресурстар министрлігінің интернет-ресурсында орналастырылуын;

3) осы бұйрық мемлекеттік тіркелгеннен кейін он жұмыс күні ішінде осы тармақтың 1) және 2) тармақшаларында көзделген іс-шаралардың орындалуы туралы мәліметтерді Қазақстан Республикасы Экология және табиғи ресурстар министрлігінің Заң қызметі департаментіне ұсынуды қамтамасыз етсін.

3. Осы бұйрықтың орындалуын бақылау Қазақстан Республикасының Экология және табиғи ресурстар министрлігінің жетекшілік ететін вице-министріне жүктелсін.

4. Осы бұйрық алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Қазақстан Республикасы
Экология және табиғи ресурстар министрі

Е. Нысанбаев

Қазақстан Республикасы
Экология және табиғи
ресурстар министрі
2023 жылғы 21 қарашадағы
№ 326 Бұйрығына
қосымша
Қазақстан Республикасы
Ауыл шаруашылығы министрінің
2015 жылғы 16 қаңтардағы
№ 18-04/17 бұйрығымен
бекітілген

Қолдануға рұқсат етілген кәсіпшілік және кәсіпшілік емес балық аулау құралдарының түрлері мен тәсілдерінің тізбесі

№	Балық аулау құралдарының атауы	Аулау тәсілі	Қолдану мерзімі
1 Тарау. Балық аулаудың кәсіпшілік құралдары			
1.	Желбезекті құрма аулар	Аулау тәсілі қазықтың, зәкірдің көмегімен торлы қабырға түріндегі аулау құралын балықтардың қозғалу жолына қою арқылы жүзеге асырылады. Торлы қабырғалардан өтпекші болған балықтар торлы ұяшықтарда тұрып қалады (ұяшықтайды).	шектеусіз
2.	Желбезекті ығызба аулар	Балық аулау тәсілі жұмыстық жағдайда өзен ағысымен қалқып, жолда кездескен балықты аулауға (ұяшықтауға) негізделген.	шектеусіз
3.	Дрифтерлі ау	Балық аулау тәсілінің бұл түрі ағыс немесе жел қозғалысы бар дрифтерлік (қалқымалы) аулар жұмыстық жағдайда нашар ағысы бар су айдынында	шектеусіз

		қалқып, оған жақындаған балықты аулаумен сипатталады.	
4.	Қоршайтын ау	Балық аулау балықтың торлы қабырғамен толық немесе жартылай қоршалуына негізделген.	шектеусіз
5.	Жібінің диаметрі 0,5 миллиметрден кем және ұяшықтарының мөлшері 100 миллиметрден кем (торының конструктивтік адымы 50-миллиметрден кем) синтетикалық нейлондық немесе басқа да полиамидті моножіптен және басқа да синтетикалық моножіптен машина тәсілімен немесе қолдан жасалған балық аулайтын , түйінді қоспағанда, балық аулайтын аудың кез-келген жаңарған түрі	Балық аулау тәсілі торлы қабырға түріндегі аулау құралын балықтардың қозғалу жолдарына қою арқылы жүзеге асырылады. Торлы қабырғалардан өтпекші болған балықтар торлы ұяшықтарда тұрып қалады.	шектеусіз
6.	Жібінің диаметрі 0,3 миллиметр және ұяшықтарының мөлшері 80-160 миллиметр торының конструктивтік адымы 40-80 миллиметр синтетикалық нейлондық немесе басқа да полиамидті моножіптен жасалған ұяшықтайтын аулар	Құрма, ығызба, дрифтерлі және қоршайтын ауларда қолданылатын әдістер	2024 жылғы 1 шілдеге дейін
7.	Тралдар	Балық аулау әдісі кеменің артындағы балық аулау құралын (трал) сүйрету арқылы жолда кездесетін балықты ұстауға негізделген.	шектеусіз
8.	Тастама жылымдар	Бұл тәсіл кезінде торлы кенеп су қоймасының бір бөлігіне лақтырылып, кейін аулау құралы жағалауға немесе кеме бортына тартылады.	шектеусіз
9.	Су түбі жылымы	Балық аулау әдісі суқойманың түбіне торлы кенепті лақтыруға	шектеусіз

		негізделген. Іріктеу кемеңің бортында жүзеге асырылады.	
10.	Қоршайтын жылым	Бұл әдіс суқоймаларының айдынының ашық бөлігін балықпен бірге су бетінен түбіне дейін торлы қабырғамен қоршауға негізделген. Процесс екі кемеден жүзеге асырылады. Тағы бір атауы – "аралық жылым".	шектеусіз
11.	Қалталы жылым	Негізгі айырмашылығы балық шоғырын қоршап алғаннан кейін торлы кенепті тартып алатын жылымның төменгі бөлігіндегі байлау кабелі. Ол негізінен үйірімен жүретін балық түрлерін аулау үшін қолданылады.	шектеусіз
12.	Сүзекі, сүйретпе	Балық аулау тәсілі мен жұмыс принципі тастама жылыммен бірдей. Айырмашылығы шағын мөлшерінде (100 метрге дейін) және су қоймасының жағасына қолмен тартуында. Негізінен таяз және аумағы аз суқоймаларда қолданылады.	шектеусіз
13.	Борттық капсырма, конустық аулар	Балық аулау әдісі балық аулау құралын кемеңің бүйірінен балық шоғырларының астына түсіруге негізделген. Балық аулау принципі балықты тарту үшін жарық көздерін пайдалануға негізделген.	шектеусіз
14.	Құрма жылымдар, венгерлер	Балық аулау әдісі оның кері шығуын қиындататын тар кіру түзілімдері бар ау құралдарына өздігінен кіруіне негізделген. Тұзақтар екі топқа бөлінеді, біріншісі – құрма жылымдар, жоғары жағы ашық үлкен	шектеусіз

		тұзақтар. Екінші топ венгерлер – жоғары жағы жабық ұсақ тұзақтар.	
15.	"Гигант" типті құрма жылым	Жоғарғы жағы ашық тұзақ түрі. Балық аулау әдісі белгілі бір акваторияда көпбұрыш түріндегі торды стационарлық орнатуға негізделген. Аулауды шоғырландыру үшін бұрыштар алынбалы кутцтермен жабдықталған.	шектеусіз
16.	Шаян аулағыштар	Тәсіл бір немесе бірнеше өзара бөлшектенген торлы камераларға қорек үшін түсетін шаяндарды жинауға және ұстауға негізделген, олардың кері бағытта шығуы тарылу әсерінен қиынға соғады.	шектеусіз
17.	Жайынды аулауға арналған арнайы құрал	Бір жағынан жүктің (зәкірдің) көмегімен түпке бекітілген сымнан немесе лескадан тұратын ілмекті қармақ, оның екінші ұшы су ағыны бойымен еркін қозғалатын жем ілінген ілмекпен аяқталады.	шектеусіз
18.	Кеме балық сорғы қондырғысы	Сору биіктігі 6 метрге дейін және белсенді әрекет ету радиусы 0,35 метрге дейін орталықтанған сорғысы бар балық сорғы қондырғылары жарыққа тарту арқылы (килька, майшабақ) шоғырланған балықтарды аулау үшін қолданылады. Жарықпен тартылған балық сорғы қондырғысының гидродинамикалық өріс аймағына түседі және кемең бортына сорылады.	шектеусіз
19.	Эрлифтерлі кеме қондырғысы	Кеме түріндегі балық сорғы қондырғысы ауаны қолданумен және	шектеусіз

		балықты көтеру үшін газ-ауа қоспасын жасаумен ерекшеленеді.	
2 Тарау. Балық аулаудың кәсіпшілік емес құралдары			
20.	Қалқымалы қармақ	Ілмек аулау құралы. Негізінен ашық суқоймада қолданылады. Балық аулау әдісі ілмекке ілінген жеммен балықты тартуға негізделген. Балық аулау қалқыма арқылы бақыланады, бұл балықтың қалқыманы жұтқанын білдіреді де, содан кейін балықты шығару керек.	шектеусіз
21.	Шыбындық қармақ	Шыбын аулау тәсілі су бетінен шыбындар, инеліктер түрімен қоректенетін балықтар үшін қалқымалы жемдерді пайдалану. Ол кішігірім өзендерде, шұңқырларда және күшті ағысы бар таяз жерлерде, көбінесе таулы жерлерде қолданылады.	шектеусіз
22.	Түпті қармақ	Түпті қармақ жылжымалы немесе стационарлық жүкпен, ілгектермен, сондай-ақ жемге арналған контейнермен жабдықталған. Ол ашық суда да, қыста да мұзда да кез келген қармақ түрімен қолданылады.	шектеусіз
23.	Тастама қармақ	Балық аулау әдісі ілмекке ілінген жемді қолдануға негізделген (тірі жем, құрт, құрт, жүгері және т.б.) - ең көп таралған балық аулау қармағы.	шектеусіз
24.	Изеулік қармақ	Балық аулау әдісі жұмсақ пластиктен немесе резеңкеден жасалған "изеу" түріндегі сигнализаторды қолдануға негізделген. Ол негізінен қыста мұздан балық аулау кезінде қолданылады,	шектеусіз

		бірақ ашық суда да қолдануға болады.	
25.	Шаян аулағыштар	Әдіс бір немесе бірнеше өзара бөлшектенген торлы камераларға қорек үшін түсетін шаяндарды жинауға және ұстауға негізделген, олардың кері бағытта шығуы тарылу әсерінен қиынға соғады. Шаян аулау саны бір балықшыға үш данадан аспауы керек.	шектеусіз
26.	Воблерлер	спиннинг арқылы балық аулауға арналған қатты денелі, көлемді жем.	шектеусіз
27.	Жерлица	Катушка немесе мотовиладан тұратын, аулау сигнализаторы және ілмектен тұратын балық аулаудың тірі жемге негізделген стационарлық құралы. Ол жыртқыш балықтарды (шортан, көксерке, үлкен алабұға) қыста аулау үшін қолданылады. Әдіс-тірі жеммен ілмек орнатуға негізделген.	шектеусіз
28.	Кружки (үйірме)	Бұл әдіс жерлицаға аулаумен бірдей, бірақ ашық суқоймада қолданылады. Балық аулау өзегі бар мотовила-кружкадан, леска, сым, ілмектерден тұратын қармақпен тірі жемге аулауға негізделген.	шектеусіз
29.	Блесна (жылтырауық темір қармақ)	Бұл бір немесе бірнеше ілгектер бекітілген пластина. Балық аулау тәсілі-балықтың судағы мінез-құлқына еліктеу. Негізінен жыртқыш балықтарға бағытталған.	шектеусіз
30.	Мормышка	Дәнекерленген ілгегі бар шағын металл жүктеме түріндегі жасанды жем.	шектеусіз
		Тролл - балық аулаудың негізгі элементтері табиғи немесе жасанды	

31.	Троллар	жеммен (блесна) балық аулау ілмектері болып табылатын кемең артына тартылатын ілмекті балық аулау құралдары болып табылады.	шектеусіз
32.	Су астында аулауға арналған мылтық	Су астындағы аулау әдісі балықты мылтықпен капрон сымымен байланыстырылған жебемен атуға негізделген. Жеке және селективті балық аулауға арналған. Сығылған ауаның күші мен созылған резеңкенің күшін қолданатын пневматикалық болып табылады.	шектеусіз

Ескерту:

1. Балық аулау жануарлар дүниесі объектілерін, олардың бөліктері мен дериваттарын пайдалану, орындары мен мерзімдерін белгілеуге қойылған шектеулерге және тыйымдарға сәйкес белгіленген мерзімдерде Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрлігінің Орман шаруашылығы және жануарлар дүниесін пайдалану комитеті төрағасының м.а. 2015 жылғы 24 шілдедегі № 190 бұйрығымен бекітілген "Жануарлар дүниесі объектілерін, олардың бөліктері мен дериваттарын пайдалануға шектеу мен тыйым салуды енгізу, оларды пайдалану орындары мен мерзімдерін белгілеу туралы" (нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу Тізіліміне № 11939 тіркелген) жүзеге асырылады.

2. Қолдануға рұқсат етілген кәсіпшілік және кәсіпшілік емес балық аулау құралдары мен тәсілдері Тізбесінің 6-тармағы тек Маңғыстау облысы шегінде Каспий теңізінде қолданылады.